

Koskeva postilaitoksen virkailijoilta vaadittavaa kielitaitoa.

Valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta 1 päivänä kesäkuuta 1922 annetussa laissa säädetään, että pääsemistä varten sellaiseen valtion virkaan, johon vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto, vaaditaan että se, joka virkaan ilmoittautuu, on osoittanut täydellisesti hallitsevansa virka-alueen asujanten enemmistön kieltä. Sen lisäksi on vaadittava viran hakijalta, jos virka-alue on yksikielinen, maan toisen kielen ymmärtämistä, mutta jos virka-alue on kaksikielinen, maan toisen kielen suullista ja kirjallista taitoa. Virastoissa, joiden virka-alue on kaksikielinen, on eri kielten käyttämistä edellyttävät virkatehtävät, mikäli mahdollista, jaettava eri henkilöiden suoritettavaksi, ja vaadittakoon silloin virkamieheltä, jonka virkatehtävät edellyttävät ainoastaan toisen kielen käyttämistä, sama kielitaito kuin virkamieheltä senkielisellä yksikielisellä virka-alueella.

Valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain täytäntöönpanoasetuksessa 29 päivältä joulukuuta 1922 säädetään, että pääsemistä varten muunlaiseen virkaan kuin sellaiseen, johon vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto, vaaditaan, alempana mainituin poikkeuksin, että se, joka virkaan ilmoittautuu, on osoittanut hyvää suullista ja kirjallista taitoa virka-alueen asujanten enemis-

tön kielessä. Sen lisäksi on vaadittava viran hakijalta, jos virka-alue on yksikielinen, maan toisen kielen ymmärtämistä, mutta jos virka-alue on kaksikielinen, maan toisen kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Poikkeuksena lähinnä edellisessä kapaleessa olevista säännöksistä vaaditaan alempana mainituilta virkamiehiltä, joiden pätevyysvaatimuksiin ei kuulu yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto, virka-alueen enemmistön kielen hyvän suullisen ja kirjallisen taidon ohella alempana määriteltävää taitoa maan toisessa kielessä: Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön alaisissa hallinnon haaroissa vaaditaan, jos virka-alue on yksikielinen, toisen kielen suullista taitoa; jos virka-alue on kaksikielinen, vaaditaan ekspeditöörin, ensimmäisen kirjurin ja kirjurin virkoihin postilaitoksessa toisen kielen suullista taitoa.

Jos sellaiseen virkaan, johon vaaditaan yliopistollinen loppututkinto, erivapautuksen tai asetuksessa myönnetyn poikkeusoikeuden nojalla voi tulla nimittetyksi joku, joka ei ole mainitunlaista loppututkintoa suorittanut, on hänelle asetettava samat kielitaidon vaatimukset kuin kielitaidosta annettu laki säättää yliopistollisen loppututkinnon suorittaneelle.

Jotta joku sijaisena voitaisiin määrätä hoitamaan virkaa, on hänelle kieli-

taitoon nähden asetettava samat vaatimukset kuin asianomaisen viran vakinaiselle haltijalle.

Suomen- ja ruotsinkielen taidon osoittamiseksi suoritettavista tutkinnoista 29 päivänä joulukuuta 1922 annetussa asetuksessa säädetään, että tutkinto, jolla tahdotaan osoittaa suomen- tai ruotsinkielen täydellinen hallitseminen, on suoritettava tutkintolautakunnan edessä. Tutkinto, jolla osoitetaan suomen- tai ruotsinkielen suullinen tai kirjallinen taito, suullinen taito tai ymmärtäminen, voidaan suorittaa jonkun tutkintolautakunnan jäsenen tai apujäsenen edessä.

Tutkintoa, jolla osoitetaan suomen- tai ruotsinkielen täydellinen hallitseminen, ei vaadita siltä, joka on saanut koulusivistyksensä sekä suorittanut yliopistolliseen loppututkintoon vaadittavan kypsyysnäytteen asianomaisella kielellä, eikä siltä, jonka tutkintolautakunta katsoo kirjallisella tai aikaisemmalla virkatoiminnallaan osoittaneen täydellisesti kieltä hallitsevansa.

Tutkintoa suomen tai ruotsin kielen suullisesta ja kirjallisesta taidosta, suomen tai ruotsin kielen suullisesta taidosta taikka suomen tai ruotsin kielen

ymmärtämisestä ei vaadita siltä, joka on saanut koulusivistyksensä asianomaisella kielellä, eikä myöskään siltä, jolla on aikaisempien asetusten nojalla hankittu todistus asianomaisen kielen suullisesta ja kirjallisesta taidosta.

Valtioneuvoston päätöksellä siitä, mitkä virka- ja itsehallintoalueet vuosina 1923—1932 ovat katsottavat suomen- tai ruotsinkielisiksi ja mitkä kaksikielisiksi, on 30 päivänä joulukuuta 1922 määrätty muun muassa, että postipiireistä ovat kaksikielisiä, suomi enemmistön kielinä: Helsingin, Viipurin, Tampereen ja Pohjanmaan piirit sekä postivaununpiiri. Suomenkielisiä ovat Kuopion ja Lapin postipiirit. Ruosinkielinen on Ahvenanmaan postipiiri.

Kunkin postitoimiston kieli on sama kuin sen kunnan, missä postitoimisto sijaitsee.

Saattaen edelläolevan asianomaisten tietoon Postihallitus katsoo syytä olevan erittäin huomauttaa, että viransijaiselta vaaditaan sama kielitaito kuin viran vakinaiselta haltijalta. Helsingissä, Postihallituksessa, tammikuun 11 päivänä 1923.

G. E. F. Albrecht.

John Palmgren.

Paavo Airio.

Angående den språkkunskap, som skall av befattningshavarena vid postverket fordras.

Uti lagen av den 1 juni 1922, angående den språkkunskap, som skall av statstjänsteman fordras, stadgas, att för erhållande av sådan statstjänst, som förutsätter vid universitet eller högskola avlagd slutexamen, erfordras, att den, som sig till sådan tjänst anmäler, ådagalagt, att han fullständigt behärskar flertalets av inbyggarna i ämbetsdistriktet språk. Därutöver skall av tjänstsökande, om ämbetsdistriktet är enspråkigt, fordras förmåga att förstå landets andra språk, men om ämbetsdistriktet är tvåspråkigt, förmåga att i tal och skrift använda landets andra språk. Inom sådant ämbetsverk, vars ämbetsdistrikt är tvåspråkigt, skall tjänsteutövningen på de olika språken såvitt möjligt fördelas på skilda personer, och skall av tjänsteman, vars tjänsteäligganden förutsätta användande av endast det ena språket, fordras samma språkkunskap, som av tjänsteman inom enspråkigt område med detta språk.

Uti förordningen av den 29 december 1922 om verkställighet av lagen angående den språkkunskap, som skall av statstjänsteman fordras, stadgas, att för erhållande av annan tjänst än sådan, som förutsätter vid universitet eller högskola avlagd slutexamen, erfordras med nennämnda undantag, att den, som till tjänsten sig anmäler, ådagalagt, att han innehar god förmåga att i tal och skrift använda flertalets av inbyggarna i äm-

betsdistriktet språk. Därutöver skall av tjänstsökande, om ämbetsdistriktet är enspråkigt, fordras förmåga att förstå landets andra språk, men om ämbetsdistriktet är tvåspråkigt, nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda landets andra språk.

Med avvikelse från stadgandena uti nästföregående stycke fordras av nedannämnda tjänstemän, till vilkas kompetensvillkor icke hör vid universitet eller högskola avlagd slutexamen, jämte god förmåga att i tal och skrift använda flertalets av inbyggarna i ämbetsdistriktet språk nedan fastställd kunskap i landets andra språk: vid förvaltningsgrenar, hänförda till Ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena, därest ämbetsdistriktet är enspråkigt, förmåga att i tal använda det andra språket; är ämbetsdistriktet tvåspråkigt, fordras för expeditörs-, första bokhållar- och bokhållartjänster vid postverket förmåga att i tal använda det andra språket.

Kan till sådan tjänst, för vilken fordras slutexamen vid universitet, med stöd av dispens eller i förordning medgiven undantagsrätt utnämnas någon, som icke avlagt slutexamen av omförmält slag, skola på honom ställas samma fordringar med avseende å språkkunskap, som lagen angående språkkunskap stadgar för den, vilken avlagt slutexamen vid universitet.

För att någon skall kunna förordnas att såsom vikarie handhava tjänst, skall på honom med avseende å språkkunskap ställas samma fordringar som på ordinarie innehavare av tjänsten.

Uti förordningen av den 29 december 1922 angående de examina, som skola avläggas för ådagaläggande av kunskap i finska och svenska språken, stadgas att examen, som skall ådagalägga förmåga att fullständigt behärska finska eller svenska språket, skall avläggas inför examensnämnd. Examen, som avser att ådagalägga förmåga att i tal och skrift eller i tal använda eller förstå finska eller svenska språket, kan avläggas inför någon medlem eller adjungerad ledamot av examensnämnd.

Examen, varigenom ådagalägges förmåga att fullständigt behärska finska eller svenska språket, fordras icke av den som erhållit sin skolutbildning samt avlagt för akademisk slutexamen erforderligt mogenhetsprov på vederbörande språk, ej heller av den, som examensnämnden anser genom litterär eller tidigare tjänsteverksamhet hava ådagalagt, att han fullständigt behärskar språket.

Examen över förmåga att i tal och skrift eller i tal använda finska eller

svenska språket eller över förmåga att förstå nämnda språk fordras icke av den, som erhållit sin skolutbildning på vederbörande språk, liksom ej heller av den, som innehar med stöd av tidigare förordningar anskaffat intyg över förmåga att i tal och skrift använda vederbörande språk.

Enligt Statsrådets beslut därom, vilka ämbetsdistrikt och självstyrelseområden under åren 1923—1932 skola anses vara finsk- eller svenskspråkiga och vilka tvåspråkiga, har den 30 december 1922 förordnats bl. a., att av postdistrikten äro tvåspråkiga, med finska såsom flertalets språk: Helsingfors, Viborgs, Tammerfors och Österbottens distrikt samt kupépostdistriktet. Finskspråkiga äro Kuopio och Lapplands postdistrikt. Svenskspråkigt är Ålands postdistrikt.

Varje postanstalts språk är detsamma som den kommuns, där postanstalten är belägen.

Jämte det Poststyrelsen bringar ovanstående till vederbörandes kännedom anser Poststyrelsen nödigt fästa särskild uppmärksamhet på, att av vikarie vid tjänst erfordras samma språkkunskap, som av ordinarie innehavare av tjänsten. Helsingfors, å Poststyrelsen, den 11 januari 1923.

G. E. F. Albrecht.

John Palmgren.

Paavo Airio.